

ПРЕС КЛИПИНГ

28. септембар 2018.

НАСЛОВИ

- Гости Н1 о безбедности грађевинаца: Јавашлук подизвођача(стр.3)**
ММФ: Велики помак у реформи плата у Србији(стр.5)
НОВОМ САДУ ФАЛЕ ПОШТАРИ? "Недостаје бар 30 радника, нико неће да ради за ОВАКО МАЛУ ПЛАТУ"(стр.5)
Ђукић Дејановић: Породиљама с највишим примањима ипак треба пет просечних зарада(стр.6)
ММФ: Велики помак у реформи плата у Србији(стр.7)
Општина Бољевац финансира стручну праксу за незапослене са високим образовањем(стр.7)
ММФ: РТБ Бор успешно приватизован(стр.8)
Држава да врати целокупан износ умањених пензија уз камате(стр.9)
Грађани неће знати шта раде државна предузећа(стр.10)
Власт сакрива јавна предузећа(стр.11)
Мартиновић: У Србији 563.000 незапослених(стр.11)
Посао за продавце, медицинске сестре, возаче... (стр.12)
Четврто рочиште: Српска фабрика стакла и даље чека стечај(стр.14)
Синдикат просветара у штрајку до званичног става о захтевима(стр.14)
Безбедност у грађевинарству - јавашлук подизвођача, крајње време да реагују надлежни(стр.16)

Гости Н1 о безбедности грађевинаца: Јавашлук подизвођача

Аутор текста: Јелена Петровић

Стање безбедности у грађевинарству је такво да је крајње време да реагују и струка и надлежни, сагласни су гости емисије "360 степени" ТВ Н1. Истичу као проблем "јавашлук подизвођача", а за озбиљан недостатак у систему наводе - непостојање закона о финансијском обезбеђивању радника од професионалних болести и повреда.

Грађевинци у Србији раде по 12 сати, "на црно", недовољно искусни и обучени, наглашавају. Председник Синдиката радника грађевинарства Саша Торлаковић је рекао да је ове године на раду живот изгубило 33 особа, од тога 17 у грађевинарству. Јавашлук је сигурно присутан у области подизвођача, па њихових подизвођача - кад дате објекат од неколико милиона евра фирми која има једног радника, нормално је да ће они тражити нестручне људе за тај посао, додаје. "Ако ја имам 10 милиона евра и хоћу озбиљно да градим, узећу озбиљно предузеће које има и оперативу и добре раднике и одговорна лица за заштиту на раду... Ово што се сада дешава превазилази све границе... Под хитно мора да се заустави".

Торлаковић истиче да је сваки ризик на градилишту предвиђен и да не треба и не сме да се дешава толики број страдања радника.

Бивши декан Факултета заштите на раду из Ниша Драган Спасић каже да треба гледати на све повреде, не само на оне са смртним исходом. Изнео је податке да у Србији сваког другог радног дана гине по један радник, да се на сваких седам минута деси по једна повреда на раду, да имамо преко 150.000 људи који су изгубили неки део тела, а да је сваки трећи осигураник у статусу инвалидских пензија. Отприлике 33 повреда у Србији се дешава месечно у грађевинарству и то су огромни бројеви, дакле 1000 годишње, додаје.

Говорећи о два случаја страдања радника, на Жежељевом мосту и у Београду на води, професор Факултета техничких наука из Новог Сада Владимир Мученски каже да мост јесте завршен што се тиче саме конструкције, али да је овде реч била о цевоводу, који није део моста. То су радови који и нису могли да почну пре него што се мост заврши, предочава Мученски који додаје да конкретан случај не може да коментарише, јер је истрага у току. Што се тиче Београда на води, Мученски каже да је видео одређене мере које веома ретко виђа на градилиштима у Србији. Међутим, стање безбедности у грађевинарству је такво да је крајње време, како каже Мученски, да реагују и струка и надлежни.

Истиче да закон предвиђа да лица за безбедност на градилиштима морају да буду стално присутна, али да то у пракси није случај, па постоје ситуације да једна особа буде у три града "лице за безбедност градилишта". То значи, наводи, да је послодавац крив, и да је на делу лоше руковођење процесом рада.

Светска истраживања су показала да став руководства предузећа највише утиче на безбедност на раду, каже Мученски.

"Ми имамо апсолутно закон који је у нивоу оних у ЕУ", каже гост "360 степени". Према законским одредбама, појашњава Мученски, инвеститор има обавезу да именује два координатора - један је задужен за израду плана превентивних мера, који ће да нареди извођачу радова које ће превентивне мере предузети, а други да контролише да ли се мере спроводе.

Инвеститори код нас, каже професор Мученски, по закону и не сносе одговорност по питању безбедности, јер они нису ти који изводе радове. Они имају обавезу да именују координаторе који планирају превентивне мере, и налажу извођачу да то примењује, али не може да га држи за руку и тера га да поступа по тим мерама, каже гост Н1.

Мученски каже да наша предузећа имају обавезу да поднесу финансијски извештај, али немају обавезу да поднесу извештај по питању радних сати или повреда на раду, тако да се подаци о томе и не знају.

Торлаковић каже да је озбиљан недостатак у систему - недостатак закона о финансијском обезбеђивању радника од професионалних болести и повреда. На основу тог закона, ви ћете озбиљно размислити да ли ће вам се на градилишту десити да се радник повреди или погине, јер ће вас то коштати баснословно, наводи гост Н1. Мученски додаје да је у Словенији то решено тако што, уколико се радник повреди на градилишту и добије инвалидитет, здравствено осигурање тражи од послодавца да надокнади трошкове лечења - дакле тражи повраћај средстава од послодавца, а такође и пензиони фонд тражи комплетан износ пензије које ће та особа примати. Ово се дешава без судског поступка, наводи и додаје да су поједина предузећа у Словенији због тога морала да се затворе, али је број повреда вишеструко смањен.

Торлаковић: Инспекторат одлично ради свој посао, али инспектора мало

Говорећи о Грађевинској инспекцији, Торлаковић оцењује да Инспекторат одлично ради посао, али да је инспектора мало. Наводи да су због тог малог броја инспектора из синдиката молили да им се да законска могућност за тзв. синдикалне инспекторе, који би долазили на градилишта да разговарају с људима, да их едикују и укажу на све опасности... Наводи да је идеја била не да кажњавају, већ да делују у превентивном смислу. "Тврдим да би мање случајева било, али нормално - ко ће да пусти синдикат на градилиште".

Професор Мученски наводи да Инспекторат има пре свега саветодавну улогу, и кажњава тек кад послодавац не поступи по саветима инспектора рада и додаје да је најжалост свест наших послоодаваца на поприлично ниском нивоу.

Спасић: Инвеститори заштићени

Професор Спасић каже да, ипак, сматра да нису адекватна законска решења. Додаје да смо имали квалитетан закон о заштити на раду из 1965, који се бавио и заштитом имовине и привреде. Да смо заштитили имовину, заштитили би и живот радника, наводи професор.

Истиче да послодавци купују неадекватна средства за заштиту, само да би испунили прописе. Проблем је и што послове заштите на раду не обављају, како каже, квалитетни људи. Наводи да они нису "из струке", и наводи да полагају за лиценце (за Лица за безбедност на раду) и фризерски, а да послодавци пре запошљавају њих са средњошколском дипломом, него инжењере.

Спасић каже да је очигледно да су инвеститори заштићени, јер видимо да нико није одговарао за све пропусте који су се дешавали.

Рад на црно, недостатак искуства и - одлазак стручних у Немачку

Врло је интересантно да се погледа од тих 17 (страдалих) људи колико њих је радило на црно и колико су они имали, заправо, искуства у том послу, каже Торлаковић. "Није се раније дешавало да пошаљете неког неискусног радника на кров, старији бригадири су пазили на раднике... Бригадир и шеф градилишта су увек ту да ујутро погледају како ће то да се ради, где ће се радник кретати", наводи гост Н1 који каже да не верује да сада постоје неки такви "јутарњи састанци".

Одговорно лице за безбедност на градилишту мора цео дан да буде поред радника, инвеститора, и да их обавештава о могућностима које могу да доведу до повреде или смртног исхода, а не да буде на 100 километара одатле, истиче.

Торлаковић каже да је све што је ваљало у грађевинарству отишло у иностранство, нарочито у Немачку, а да се млади не интересују за ту струку и школу, па предузимачи узимају "било шта са бироа" - конобаре, учитеље, ко год хоће да ради... За човека који се никад није сусрео са градилиштем, потребно је најмање шест месеци да се адекватно обучи, додаје на то Мученски. Торлаковић истиче да у жељи да зараде што већу дневницу, грађевинарци у Србији раде по 12 сати, и онда долази до пада концентрације и повреда.

Тврди да се раније није толико гинуло на градилиштима, ни 80-их кад се много градило, а додаје да данас, нарочито у унутрашњости, постоје и ситуације да се прикрива повреда на раду, кад послодавац дотрчи до радника у болницу и каже му шта да прича, а понекад се прикривају и смртни случајеви.

ММФ: Велики помак у реформи плата у Србији

Аутор текста: Бета

Представници Међународног монетарног фонда (ММФ) су у разговору са министром државне управе и локалне самоуправе Бранком Ружићем оценили да је направљен велики помак у реформи плата у Србији, саопштено је после састанка у Београду.

По оцени Џејмса Руфа који предводи Мисију ММФ-а, све мере које у реформи плата предузимају кључни ресори Владе Србије су разумне и у интересу свих, наводи се у саопштењу Министарства државне управе.

Очекивању су, како је истакнуто, да ће реформа коначно увести ред у систем плата, како би сви запослени у јавној управи, којих има око 420.000, добијали плату на основу сложености посла који обављају, одговорности, ризику и другим критеријумима.

На састанку је оцењено да ће нови систем омогућавати и правичније повећање плате у складу са могућностима републичког буџета.

Мисија ММФ-а је у Београду поводом првог разматрања резултата спровођења новог програма макроекономских и структурних реформи који је летос одобрен на период од 30 месеци.

Програм не садржи финансијску, већ саветодавну помоћ ММФ-а у спровођењу структурних реформи у Србији.

НОВОМ САДУ ФАЛЕ ПОШТАРИ? "Недостаје бар 30 радника, нико неће да ради за ОВАКО МАЛУ ПЛАТУ"

З. Ч.

Мештани појединих делова Новог Сада жале се да им пошта понекад не стиже на време на адресу, а недавно су станари зграде на Лиману 2 добили обавештење од управника зграде да пошиљке подижу у пошти "због недовољног броја радника".

У Пошти Србије кажу то обавештење управника зграде није званична информација и тврде да је унело забуну.

- Грађани Новог Сада немају потребе да одлазе у поште по пошиљке, јер ће оне благовремено бити достављене на адресу. Приспели рачуни се уручују у законском року, у складу са датумом предаје - кажу у Пошти Србије. Додају и да је према подацима из надлежних служби Поште

Србије за доставу на подручју самог града Новог Сада ангажовано 117 поштара, а рачунајући и приградска насеља укупно 140.

Међутим, како сазнаје "Блиц", поједине поште немају довољно радника. Тако пошта бр. 2 има 26 рејона, а само 16 поштара који раде прековремено и покривају и више него што могу да постигну. Ову информацију потврдио нам је и Томислав Мандић, председник новосадског огранка Самосталног синдиката поштанских радника, који каже да Нови Сад нема ни приближно довољно поштара да би се квалитетно обављао посао.

- У Новом Саду има 100 градских и 37 приградских рејона које покрива 140 поштара, како кажу у централи. Али заборављају да многи одлазе на одмор, на боловање и онда те колеге нема ко да покрива, па испоруке касне - тврди он.

Као пример наводи најкритичнији рејон у граду - Телеп, где, према његовим речима, грађанима још нису подељени рачуни иако је рок за то био 10. септембра.

- Нема ко да ради. Многе колеге напуштају службу јер не желе да раде тежак и одговоран посао за 38.000 динара као стално запослени, или за 18.000 динара уколико су привремено ангажовани - истиче Мандић. Према његовим речима, Новом Саду недостаје најмање 30 поштара.

Ђукић Дејановић: Породиљама с највиш[□]им примањима ипак треба пет просечних зарада

Танјуг

Министарка без портфеља задуж[□]ена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић предло[□]жила је да ж[□]ене с највиш[□]им примањима која одсуствују због неге детета, уместо три просечне зараде колико је предвиђено важ[□]ећим Законом о подрш[□]ци породици са децом, примају пет просечних зарада.

"Министар (рада Зоран) Ђорђевић и ја сагласни смо да треба да поправимо статус ж[□]енама које су имале највећа примања док нису биле у трудноћи, тачније да њихова примања током периода када не раде због неге дечице или су на трудничком боловању, треба да буду приближ[□]на оним која су имале док су радиле", истакла је Ђукић Дејановић за дана[□]њи "Курир".

Према њеним речима, то значи да се за основицу не узимају три него пет просечних плата, јер је у последњем закону који је донет био предвиђен просек три плате.

"Ми мислимо да треба да буде другачије. Наж[□]алост, уоп[□]ште нема тих ж[□]ена, ниједна нам се није јавила, али то не значи да их неће бити и морамо и то предвидети због ж[□]ена које имају већа примања и да стимули[□]шемо и њихово материнство као и код свих осталих", истакла је министарка.

Како је казала, мере које је она предлож[□]ила односе се на оне ж[□]ене којима су постојећим законом за основицу узимане три плате, а не пет.

"Закон је ступио на снагу 1. јула и све ж[□]ене које од тог момента до доно[□]шења новог закона буду добијале надокнаду од три просечне зараде, имаће право да им се новац рефундира", нагласила је Ђукић Дејановићева.

Говорећи о могућности да породиља добија 1.000 динара месечно, [□]то је изазвало највиш[□]е полемике у јавности, она је истакла да сада све ж[□]ене које су радиле под уговорима о привременим и повременим пословима, ако скупе 18 месеци у својој радној каријери, без обзира на паузе, имају током одсуства због неге детета иста права као и ж[□]ене које раде на неодређено, [□]то, пре донош[□]ења овог закона, нису имале.

"Ове ж[□]ене се потпуно изједначају у својим правима са стално запосленим ж[□]енама. Тачно је да ж[□]ене које су радиле мање од тога некад добијају јако мала примања и колико год

могућности могу дозволити, побољшаћемо њихов положај", поручила је Славица Ђукић Дејановић.

Када је реч о трудницама и породиљама са најнижим примањима, она истиче да ће бити направљена процена о томе како побољшати њихов статус.

ПОЛИТИКА ONLINE

ММФ: Велики помак у реформи плата у Србији

Представници Међународног монетарног фонда (ММФ) су у разговору са министром државне управе и локалне самоуправе Бранком Ружићем оценили да је направљен велики помак у реформи плата у Србији, саопштено је после састанка у Београду.

По оцени Џејмса Руфа који предводи Мисију ММФ-а, све мере које у реформи плата предузимају кључни ресори Владе Србије су разумне и у интересу свих, наводи се у саопштењу Министарства државне управе, преноси Бета.

Очекивању су, како је истакнуто, да ће реформа коначно увести ред у систем плата, како би сви запослени у јавној управи, којих има око 420.000, добијали плату на основу сложености посла који обављају, одговорности, ризику и другим критеријумима.

На састанку је оцењено да ће нови систем омогућавати и правичније повећање плате у складу са могућностима републичког буџета.

Мисија ММФ-а је у Београду поводом првог разматрања резултата спровођења новог програма макроекономских и структурних реформи који је летос одобрен на период од 30 месеци.

Програм не садржи финансијску, већ саветодавну помоћ ММФ-а у спровођењу структурних реформи у Србији.

Danas.rs

Општина Бољевац финансира стручну праксу за незапослене са високим образовањем

Месечна помоћ 18.000 динара

Пише: Х. Д.

Општина Бољевац расписала је недавно јавни позив за реализацију програма „Стручна пракса у 2018. години“, који је управо окончани на основу кога ће финансирати незапослена лица са ВИИ степеном стручне спреме до 30 година старости и то у периоду до 12 месеци, саопштила је општинска управа на свом сајту.

Током трајања овог програма ангажована лица оствариваће право на новчану помоћ и трошкове превоза у укупном месечном износу од 18.000 и доприносе за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

Програм је заснован на основу Споразума о уређењу међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и Општине Бољевац за 2018. годину. Програм ће важити за лица која се први пут стручно оспособљавају за занимање за која су стекла одређену врсту и ниво образовања или

која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, без заснивања радног односа.

Програм подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци за коју је стечено одговарајуће образовање – квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

Право учешћа у реализацији програма могли су да остваре послодавци под условом да припадају јавном сектору; да измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање у законским роковима; да је законом или актом о организацији и систематизацији послова код послодавца као услов за рад на конкретним пословима прописана обавеза обављања приправничког стажа, односно полагања стручног испита. Послодавац у овом програму мора и да измири раније уговорне и друге обавезе према Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току, под условом да исте редовно измирује и да ангажује незапослено лице које се води на евиденцији Националне службе – Филијала Зајечар, Испостава Бољевац.

Незапослени мора да има високо образовање, да нема радног искуства у струци или нема довољно радног искуства за стицање услова за полагање стручног испита; да није био у радном односу код подносиоца захтева у периоду од шест месеци пре подношења захтева и да има кадровске и друге капацитете за стручно оспособљавање лица.

Селекција НСЗ и послодаваца

НСЗ у сарадњи са послодавцем вршила је селекцију незапослених лица која ће бити укључена у програм. Након подношења и разматрања поднетих захтева по Јавном конкурс, Национална служба сачињава предлог одлуке о учешћу у финансирању стручно оспособљавања незапослених лица, који доставља председнику Општине Бољевац, а он доноси одлуку о спровођењу програма у року од 10 дана од дана затварања конкурса.

Пројекат „Бољевац – капија Тимочке Крајине“ је суфинансиран средствима Општине Бољевац. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ММФ: РТБ Бор успешно приватизован

Чланови делегације Међународног монетарног фонда, коју предводи Џејмс Руф, и представници Светске банке оценили су да је Влада Србије успешно реализовала процес приватизације Рударско топионичарског басена Бор кроз модел стратешког партнерства.

Они су на састанку са министром рударства и енергетике Александром Антићем посебно задовољство изразили тиме што ће стратешки партнер исплатити дугове РТБ.

Према њиховој оцени, значајно је што ће од почетка наредне године РТБ Бор почети да ради без дуговања.

Желео бих да истакнем да је од последњег сусрета са мисијом ММФ остварен значајан напредак у енергетском сектору, а и ми смо више него задовољни стратешким партнерством у РТБ, јер ће то омогућити да та компанија буде дугорочно стабилна и да капитално учествује у нашој индустријској производњи, рекао је Антић.

На састанку је констатовано и да је побољшано финансијско стање јавних предузећа у енергетском сектору, пре свега у ЕПС и Србијагасу.

Једна од тема састанка са представницима међународних финансијских институција била је и петрохемијски сектор, наводи се у саопштењу.

Удружење синдиката пензионера Србије поводом укидања Закона о привременом уређењу начина исплате пензија

Држава да врати целокупан износ умањених пензија уз камате

И овог пута председник државе, влада, а самим тим и генијални министар Ђорђевић, прибегли су муљању, као и више пута до сада. То се посебно односи на прећутану обавезу враћања оног што је отето, као и на избегавање законског усклађивања пензија.

Тако је данас реаговало Удружење синдиката пензионера Србије поводом укидања Закона о привременом уређењу начина исплате пензија.

Додају да се скоро четири године боре за укидање овог неуставног закона. Извршни одбор УСПС, како истичу пратио је са посебном пажњом, нарочито од пролећа ове године, све најаве његовог укидања, предлоге владе упућене Народној скупштини, затим, ставове и мишљења Фискалног савета, образложења која је дао ресорни министар Зоран Ђорђевић, дискусије и изјаве народних посланика, као и ставове и мишљења економиста и других стручњака за проблематику пензија и пензионера.

„Вербално изрицање захвалности да су пензионери поднели највећи терет фискалне консолидације треба поткрепити и враћањем одузетог. Држава је дужна да поред укидања Закона о привременом смањивању пензија, свим пензионерима, као и да законским наследницима преминулих пензионера врати целокупан износ умањених пензија, уз припадајуће камате“, наводи се у саопштењу Извршног одбора УСПС.

Додају да је пензиони систем регулисан је озбиљним законом, по којем су људи стекли пензиона права. Непримерено је, како кажу да се то мења декретом и потпуно је нејасно како је Влада схватила да има таква овлашћења.

„Никаквим законом Скупштина, не може да измени права стечена ранијим системским законима и усвоји решења да се пензиони систем регулише без икаквих критеријума и зависи од воље, трикова и манипулација извршне власти“, додају у саопштењу.

Истичу да се сада отворио и нови проблем због нелинеарног повећања пензија, најављеног од октобарског чека, који такође урушава пензиони систем.

„Уколико држава мисли на најсиромашније грађане и пензионере онда би било добро да формира социјални фонд и исплаћује им социјалну помоћ, а ПИО фонд нека у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању исплаћује пензије онако како су зарађене и утврђене решењима. ПИО фонд није социјална установа, већ нека врста штедионице засноване на међугенерациској солидарности, установљеној у Европи још за време Бизмарка, у коју људи уплаћују доприносе исто као што их уплаћују на рачуне у банкама. Зависно од дужине и висине улагања зависи и износ њихове пензије. Ако је она неке према она је таква особа социјални случај, али то никакве везе нема са ПИО фондом“, објашњавају.

На Конгресу ФЕРПА (Европске федерације пензионера и старијих лица) који се идућег месеца одржава у Бриселу, делегација Синдиката пензионера Србије изнеће своја виђења и проблеме пензионера у Србији и однос власти према најстаријој популацији.

„Можда ће неко из врха српске власти схватити односе и релације на линији ФЕРПА – МОР – ММФ, па ће следећи пут премијерка уважити ову европску федерацију и одговорити јој на питања која су јој два пута постављана и била без одговора“, закључују.

Поводом најављених измена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Грађани неће знати шта раде државна предузећа

Пише: Н. Ковачевић

Министарство државне управе и локалне самоуправе је крајем марта ове године најавило Нацрт измена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Уместо да додатно побољша тај правни и демократски институт, како указују представници цивилног сектора, намера државе је да тим изменама јавности ограничи стечено право увида у рад јавних институција.

Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја даје право свим грађанима да имају увид у рад јавних институција које се финансирају њиховим новцем, а његова примена је омогућила да се сазнају важне чињенице, које би остале скривене од јавности.

Међутим, најављеним изменама Закона, како објашњава Павле Димитријевић, шеф правног тима Центра за истраживање, транспарентност и одговорност (ЦРТА), који је са још неколико невладиних организација започео кампању „Србија до информација“ и чију су иницијативу за одбрану права јавности да зна подржале многе грађанске и медијске организације и удружења, биће значајно успорено и ограничено остваривање тог права грађана.

– Први проблем је у томе што ће многа највећа јавна предузећа, попут Коридора Србије, Железница Србије и других, која су организована као друштва капитала, бити изузета од закона, а то значи да од њих нећемо моћи да захтевамо информације од јавног значаја. Друга промена је такође проблематична јер институција, која одбије да понуди тражену информацију и након што јој то решењем наложи Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, моћи ће да покрене неку врсту управног спора и да цео случај пренесе на суд. На тај начин грађани ће се „давити“ у судским поступцима који ће трајати веома дуго и многи ће због тога одустајати, чиме се разводњава то важно право грађана – указао је Димитријевић током уличне акције „Ако желиш информације од јавног значаја, зашто не пишеш Деда Мразу?“, одржане у Ужицу.

Он је указао на то да ће изменама, уколико буду усвојене, исто право бити ограничено медијима и невладиним организацијама.

– Медији неће моћи да раде свој посао. За медије је тај Закон веома важан, због истраживачког новинарства, али то ће бити под великим знаком питања“, оценио је Димитријевић.

Намера државе да таквом врстом правних „корекција“ измени Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, била је повод да ЦРТА покрене „Недељу права јавности да зна“ и да, у оквиру наведене кампање у неколико градова Србије, организује уличне акције ироничног назива „Ако желиш информације од јавног значаја, зашто не пишеш Деда Мразу“. Прва „Недеља права јавности да зна“ је почела 24. септембра у Пријеполу, сутрадан је била у Ужицу, након тога у Ваљево и завршиће се 28. септембра, на Међународни дан права јавности да зна, до када ће бити организована у Смедереву и Сомбору.

Акције су осмишљене тако да грађани упућују Деда Мразу писма у којима траже одређене информације од јавног значаја, а активисти са њима разговарају о важности стеченог права на слободни приступ информацијама од јавног значаја, као и о томе у којој мери институције одговарају на њихове захтеве о начину на који располажу јавним новцем и како доносе одлуке. Канцеларија Повереника за информације од јавног значаја организовала округли сто о изменама Закона о слободном приступу информацијама

Власт сакрива јавна предузећа

Пише: В. Ј.

Уговор којим је Влада Србије поверила управљање Железаре Смедерево компанији ХПК Менаџмент три године био је недоступан јавности.

Међутим, почетком августа објављено је да је Железара професионалном менаџменту који је направио губитке од 144 милиона евра плаћала 340.000 евра месечно, независно до успешности пословања. Тај податак је захваљујући Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја дошао до грађана Србије.

Управо овај пример искористио је Родољуб Шабић, Повереник за информације од јавног значаја како би, на јучерашњем округлом столу који је организовала његова канцеларија заједно са УСАИД-ом, истакао квалитет важећег Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Истовремено, Шабић је указао и на „контроверзност“ предложених измена овог закона које предвиђају да се државна предузећа изузму од обавезе да достављају информације јавности.

– Теза аутора закона је да се на тај начин штити равноправан положај тих предузећа на тржишту. Међутим, пракса је показала да се 95 одсто захтева не односи на питања која имају икакав утицај на конкурентност предузећа – навео је Шабић, наглашавајући да је постојећи Закон о слободном приступу информацијама проглашен за најбољи на свету.

На његову тезу надовезала се Славољупка Павловић, помоћница генералног секретара Канцеларије повереника, истичући још један аргумент против заштите конкурентности као разлога за предложену измену.

– Важећи закон предвиђа низ изузетака због којих се може ограничити право на слободан приступ информацијама. Пословна тајна је један од њих – казала је она.

Учешће у дискусији испред Друштва судија Србије узео је и судија Управног суда Никола Китаровић. Он је поздравио проширење круга органа јавних власти, тако да обухвати и физичка лица са јавним овлашћењима, али и критиковао решење које изузима државна предузећа.

Непоштене измене

Родољуб Шабић, повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности је скренуо пажњу на то да се, поред намере државе да изменама Закона о слободном приступу информацијама сузи право јавности, „дешава још нешто опасније“. Он је истакао да се изменама других закона, попут Закона о одбрани, дефинише које информације се сматрају, а које не сматрају, информацијама од јавног значаја. „На тај начин се уноси конфузија. Ако је већ намера ограничити опсег информације које морају да се достављају онда је поштеније то урадити кроз Закон о слободном приступу информацијама“, казао је Шабић.

Мартиновић: У Србији 563.000 незапослених

На евиденцији Националне службе запошљавања (НЗС) у Србији је тренутно око 563.000 незапослених, што је за око четири посто мање него у истом периоду прошле године, а стопом од 11,9 посто Србија се приближава једноцифреном европском просеку, изјавио је за РТС директор НЗС Зоран Мартиновић.

Анкете о радној снази показују да је највише незапослених на простору источне и јужне Србије где је стопа већа од 15 одсто, док је најнижа стопа у Београду око 10 одсто и најближа је европској стопи, рекао је Мартиновић.

Паду стопе незапослености допринео је пораст броја страних инвеститора и отварања нових предузећа, а НЗС управо највише својих програма НЗС и прилагођава страним инвеститорима, нагласио је Мартиновић, наводећи да су најтраженији профили инжењери, ИТ стручњаци и менаџери.

Веики број страних инвеститора најчешће тражи радну снагу коју у кратком року може обучити и укључити у производњу, чему се НЗС прилагођава одговарајућим субвенцијама.

Мартиновић указује да Србија нема довољно занатлија и људи са вештинама, а највећа потражња је за заваривачима, столарима, браварима, месарима, оператерима на компјутерски вођеним машинама (ЦНЦ), неговатељицама.

Од високообразованих профила траже се ИТ, грађевински, машински и електроинжењери, лекари са специјализацијом, професори енглеског.

На питање како спречити одлив кадрова у иностранство, Мартиновић је рекао да је „миграција радне снаге било и биће“ и да то „није само проблем Србије већ и развијенијих земаља“.

„Ми ћемо се са стим суочавати док не успоставимо одговарајући баланс између добрих услова рада и износа плата“, рекао је за РТС директор Националне службе запошљавања Зоран Мартиновић.

Посао за продавце, медицинске сестре, возаче...

Око 3.000 сутрађана имало је прилику да на Сајму запошљавања, који је одржан на Спенсу, потражи посао у медицинској, трговачкој, електротехничкој, машинској, саобраћајној, угоститељској, текстилној и другим струкама, али и да на лицу места поразговара с послодавцима.

Потенцијалне раднике је тражило 60 послодаваца, а највећу шансу за запослење имали су произвођачи, угоститељи, продавци, медицинске сестре, физички радници, возачи и магационери. Осим тога, понуде су могли пронаћи и информатичари, графички дизајнери, фармацеути, административни радници и многи други.

По подацима Националне службе за запошљавање, у новосадској филијали је на крају августа био регистрован 15.081 незапослени, што је око 16 процената мање у односу на исти период прошле године. Међу њима је 21 одсто младих до 30 година, док је старијих од 50 година било око 31 одсто. Најбројнији су незапослени са средњом стручном спремом, следе високообразовани, а нискоквалификованих је, по евиденцији НСЗ-а, најмање. Осим тога, подаци говоре да је у првих осам месеци посао нашло њих 13.254.

– На смањење броја незапослених је утицало више фактора, пре свега побољшање пословне климе на тржишту рада, што је довело велике стране инвеститоре у Јужнобачки округ и Нови Сад, а тиме се отворио и велики број радних места – казала је директорка Националне службе за запошљавање – филијале Нови Сад Татјана Видовић. – Један од фактора који су довели до смањења броја незапослених су и добро планиране и успешно реализоване мере политике запошљавања које спроводи НСЗ, за које се из буџета Републичке и Покрајинске владе, али и локалних самоуправа, из године у године издвајају све веће суме новца.

Заменица начелника Градске управе за привреду Славка Дукић је рекла да се из градске касе сваке године за реализацију Сајма запошљавања издваја одређени новац, те да је ове године у ту сврху уложено 420.000 динара.

ШТА ОЧЕКУЈЕТЕ ОД САЈМА ЗАПОШЉАВАЊА?

фото: Р. Халић

**Сандра Мирјанић,
дип. економисткиња:**

– Искрено, не очекујем много. С обзиром на то да сам дипломирани економиста, имам само две опције – да се консултујем и поразговарам с потенцијалним послодавцима. Ипак, радо сам дошла данас на Спенс да видим шта је све од послова у понуди, шта се тражи.

**Милана Ачански,
професорка:**

– Не очекујем ништа. Јако сам разочарана. С обзиром на то да сам прешла педесету, сматрам да посла овде за мене нема. Колико видим, углавном се нуде послови за младе. Дошла сам овде да разгледам и видим шта се дешава и шта траже послодавци.

**Јасмина Милетић,
наставница:**

– На сајму сам јер су ми потребне информације, пошто планирам да отворим своју фирму. Колико видим, имам више година него што треба за одређена занимања, а и вишу стручну спрему, те ме послодавци не зову често. Мада, имала сам и позитивних искустава.

**Бранимир Марчета,
заштитар биља:**

– Ја сам послодавац па сам дошао да видим каква је понуда на Сајму запошљавања. Имам своју породичну фирму која се бави извозом воћа и поврћа, па можда пронађем потенцијалне раднике.

А. Орос – Ј. Стефановић

– По статистичким подацима које имамо, у року од три до шест месеци сваки четврти незапослени пронађе посао – истакла је Славка Дукић, додајући да ће Град наставити да улаже новац у реализацију Сајма јер се та мера показала као ефикасна.

Бесплатне обуке Едукативног центра

Осим прилике да поразговарају с послодавцима или пронађу посао, грађани су имали прилику да се пријаве на бесплатне обуке у професионалним и радним вештинама, које организује Едукативни центар. По речима стручног сарадника Јована Бубњевића, велики број обука за нека од дефицитарних занимања, језике или занате је на располагању свим незапосленим грађанима који су пријављени на Бироу. Како смо сазнали, грађани код њих могу стећи нова знања, обогатити своју радну биографију и након завршене обуке бити компететнији на тржишту рада, а све у циљу лакшег проналажења посла и превенције незапослености.

Како је рекла директорка Покрајинске службе за запошљавање Снежана Седлар, Сајам је један од најдиректнијих видова посредовања између незапослених или оних који траже промену запослења и послодаваца.

– Велики број дугорочно незапослених у Војводини, а међу њима је негде око 35 одсто младих до 30 година, нас брине, али се надамо да ћемо успети да правим системом образовања и праксама које ће се одржавати у привредним системима, смањимо ту стопу и приближимо се границама Европске уније – закључила је Снежана Седлар.

В. Бијелић

Четврто рочиште: Српска фабрика стакла и даље чека стечај

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Коначна одлука о увођењу стечаја у Српску фабрику стакла није донета ни на четвртом рочишту у Привредном суду у Крагујевцу.

Пуномоћник параћинске Стакларе, пише РТС, затражио је на јучерашњем рочишту од суда нове доказе од значаја за оцену пуноважности уговора на којима фирма "Вексилум Балкан" из Чачка темељи свој захтев за увођење стечаја у Стаклари.

Ово је било четврто рочиште на којем се одлучивало о предлогу за увођење стечаја у Српској фабрици стакла, који захтева чачански "Вексилум Балкан" због, како наводе, дуга од око 47 милиона евра.

Стечајни судија Бранислав Јововић навео је у овом стечају присутан и страни елемент, јер су уговори чија се пуноважност испитује захтевају проверу статуса уговорача, садржина тих уговора, што даље упућује да се мора утврдити меродавно право.

То је, како се наводи, бугарско право, док се истовремено у два случаја мора утврдити право Републике Сејшели и британских Девичанских острва.

Стечај је у ову фабрику уведен 20. септембра прошле године, међутим, на жалбу Општине Параћин и повериоца фабрике, Апелациони привредни суд је 6. децембра прошле године поништио решење о стечају Привредног суда са образложењем да је чињенично стање утврђено погрешно или непотпуно.

Синдикат просветара у штрајку до званичног става о захтевима

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Унија синдиката просветних радника Србије (СПРС) наставиће штрајк који је започео 4. октобра, када очекују да ће добити званичан став ресорног министарства о томе да

ли ће бити испуњени њихови захтеви, саопштила је данас председница тог синдиката Јасна Јанковић.

Она је на конференцији за новинаре рекла да су јуче имали састанак са представницима министарства просвете, државне управе и финансија и да им је речено да ће 4. октобра, након одласка Мисије ММФ-а из Србије, знати да ли се може очекивати веће издвајање за просветаре и испуњење њихових захтева.

Основни захтев синдиката је да се сви просветни радници са седмим степеном стручне спреме преведу у девету групу и да се ту рангирају.

Како је рекла Јанковић, цела недеља у школама у којима тај синдикат има чланство протиче у скраћеним часовима.

"Ми ћемо до 4. октобра сигурно бити у штрајку, јер тренутно траје изјашњавање да се штрајк настави и већ сада имамо потребан број за наставак", рекла је Јанковић наводећи да се штрајкује у више од 600 школа.

Како је објаснила, библиотекари, педагози, психолози и секретари школа су сада у 8. 3 платној групи, а у деветој групи је укупно 37.500 просветних радника и то они са педагошким звањима, који раде у специјалним школама, разредне старешине и учитељи.

"Речено нам је да ћемо 4. октобра добити званичну понуди од Владе и да ћемо тада практично знати како се испреговарало са ММФ, и докле се стигло у смислу већег издвајања за просвету", навела је Јанковић.

Владимир Ацић који је у синдикату задужен за финансије објаснио је да би праведно било да сви који имају завршен факултет буду у деветом платном разреду.

Он је као пример нелогичности навео школу у Чачку, где професор математике са 38 година стажа није у деветом платном разреду, док је у тој групи колегиница која има пет година стажа и разредни је старешина.

Рекао је и да су просветни радници оштећени тиме што им нису исплаћене четири светосавске награде, те да ће тражити да им се и то исплати.

"Речено је још раније да се ако буде уштеда оне могу одредити за побољшање материјалног положја просветара. Полицајци и војска су то добијали, а ми нисмо ништа, а уштедели смо", кажу у Унији синдиката просветних радника Србије.

Из ресорног министарства јуче је саопштено да је министар просвете, науке и технолошког развоја, Младен Шарчевић разговарао са представницима репрезентативних синдиката у просвети о предлогу платних група и разреда који би требало да буду део Закона о систему плата у јавном сектору.

Састанку су присуствовали и министар државне управе и локалне самоуправе Бранко Ружић, као и државни секретар Министарства финансија Јелена Танасковић, а на састанку је представљена финансијска анализа примене предложеног модела платних разреда у зависности од временског рока у коме би био примењен.

Договорено је да разговори буду настављени у четвртак, 4. октобра, саопштено је из ресорног министарства.

Безбедност у грађевинарству - јавашлук подизвођача, крајње време да реагују надлежни

Стање безбедности у грађевинарству је такво да је крајње време да реагују и струка и надлежни, поручују стручњаци.

Саговорници телевизије Н1 истакли су као проблем "јавашлук подизвођача", а као озбиљан недостатак у систему наводе непостојање закона о финансијском обезбеђивању радника од професионалних болести и повреда. Грађевинци у Србији раде по 12 сати, "на црно", недовољно искусни и обучени, наглашавају.

Председник Синдиката радника грађевинарства **Саша Торлаковић** рекао је да су ове године на раду живот изгубила 33 радника, од тога 17 у грађевинарству.

"Јавашлук је сигурно присутан у области подизвођача, па њихових подизвођача - кад дате објекат од неколико милиона евра фирми која има једног радника нормално је да ће они тражити нестручне људе за тај посао. Ако ја имам 10 милиона евра и хоћу озбиљно да градим, узећу озбиљно предузеће које има и оперативу и добре раднике и одговорна лица за заштиту на раду. Ово што се сада дешава превазилази све границе. Под хитно мора да се заустави", навео је Торлаковић.

Он је истакао да је сваки ризик на градилишту предвиђен и да не треба и не сме да се дешава толики број страдања радника.

Говорећи о два случаја страдања радника, на **Жежељевом мосту** и у Београду на води, професор Факултета техничких наука из Новог Сада **Владимир Мученски** каже да мост јесте завршен што се тиче саме конструкције, али да је овде реч била о цевоводу, који није део моста.

"То су радови који и нису могли да почну пре него што се мост заврши", предочио је Мученски, који додаје да конкретан случај не може да коментарише, јер је истрага у току. Што се тиче Београда на води, Мученски је навео да је видео одређене мере које веома ретко виђа на градилиштима у Србији. Међутим, стање безбедности у грађевинарству је такво да је **"крајње време да реагују и струка и надлежни"**.

Истакао је да закон предвиђа да лица за безбедност на градилиштима морају да буду стално присутна, али да **то у пракси није случај**, па постоје ситуације да једна особа буде у три града "лице за безбедност градилишта". То значи, наводи, да је послодавац крив и "да је на делу лоше руковођење процесом рада градилишта".

Мученски је додао да инвеститори у Србији, по закону, не сnose одговорност по питању безбедности, јер они нису ти који изводе радове.

"Они имају обавезу да именују координаторе који планирају превентивне мере и налажу извођачу да то примењује, али не може да га држи за руку и тера га да поступа по тим мерама", рекао је гост Н1, додајући да фирме у Србији немају обавезу да поднесу извештај по питању радних сати или повреда на раду, због чега се подаци о томе и не знају.

По мишљењу бившег декана Факултета заштите на раду из Ниша **Драгана Спасића**, законска решења нису адекватна. Навео је да смо имали квалитетан закон о заштити на раду из 1965, који се бавио и заштитом имовине и привреде, указујући на то "да смо заштитили имовину, заштитили би и живот радника".

"Проблем је и што послове заштите на раду не обављају квалитетни људи. Они нису 'из струке', за лиценце (за Лица за безбедност на раду) полажу и фризери, а послодавци пре запошљавају њих са средњошколском дипломом, него инжењере", указао је.

Торлаковић је додао да би било занимљиво да се погледа колико је, од 17 страдалих у грађевинарству, радило на црно.

"Није се раније дешавало да пошаљете неког неискусног радника на кров, старији бригадири су пазили на раднике. Бригадир и шеф градилишта су увек ту да ујутро погледају како ће то да се ради, где ће се радник кретати", поручио је.

Торлаковић је указао да се у жељи да зараде што већу дневницу, грађевинци у Србији раде по 12 сати, и онда долази до пада концентрације и повреда.

Аутор: Н1